

Financial Risk&Regulation

Teendők a megfelelés után: kihívások a hatályba lépett PRIIPs rendeletmódosítás nyomán

Hírlevél – 2023. január–február

2023. január 1-től több határidő-módosítást követően, hatályosult a befektetési csomagtermékekről szóló PRIIPs rendeletet¹ (PRIIPs – Packaged Retail and Insurance-based Investment products) érintő módosítás, melynek fókuszában a lakossági befektetők részére elkészítendő ún. KID (Key Information Document) alkalmazása alóli mentesség megszüntetése áll. Ettől a dátumtól a rendelet szerinti KID már minden csomagtermékre alkalmazandó, ideértve azon termékeket is, melyek az eredetileg a UCITS (átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások, ÁÉKBV) alapokra előírt ún. KIID (Key Investor Information Document, a magyar jogszabályi nevén Kiemelt Befektetői Információk, KBI) információs anyagot alkalmaztak, azaz tipikusan az uniós és hazai (alternatív) nyíltvégű befektetési alapokra.

Háttér

A KID egy olyan befektető-tájékoztató összefoglaló dokumentum, amely a PRIIPs rendeletben meghatározott konkrét tartalommal és formában ad a befektetési termék alapvető információiról tájékoztatást, de valamivel hosszabb és némileg eltérő módszertanú, adattartalmú, mint a nyíltvégű befektetési alapokra korábban előírt KIID.

Bár a KIID előállító befektetési termékek évekig élvezték a PRIIPs-rendelet alkalmazása alóli mentességet (így az európai (UCITS) és hazai nyíltvégű befektetési alapok), 2023. január 1. napjától a PRIIPs rendelkezéseinek való megfelelés ezen befektetési alapokra is elvárt – mint látni fogjuk, némi hazai csavarral.

Magyarországon az ad a PRIIPs mentesség lejáratának nagy jelentőséget, hogy itthon a Kbfvtv.² az alapvetően a korábban a UCITS-okra előírt KIID-

et rendelte alkalmazni a hazai kibocsátású alternatív befektetési alapokra is, miközben a zártvégű befektetési alapokra a PRIIPs KID alkalmazása már az eredeti hatálybalépéskor kötelezővé vált. Vagyis itthon a tájékoztató dokumentumok változása gyakorlatilag a befektetési alapok teljes körét érinti, egyrészt a KIID-ek lecserélése vagy aktualizálása révén, másrészt a már elfogadott KID-ek új metodológia szerinti frissítése miatt.

Fókuszban a lakossági befektetők

A 2008-as gazdasági világválság óta a pénzügyi szektor kiemelt figyelmet szentel a lakossági befektetők védelmére és a pénzügyi fogyasztóvédelem általános megerősítésére. Az átláthatóságra és a kiegyenlített versenyre való igény alapjaiban határozza meg napjaink piacát, amely folyamatosan szigorodó szabályozási környezetet teremt a lakossági termékek körében.

¹ 1286/2014/EU rendelet a lakossági befektetési csomagtermékekkel, illetve biztosítási alapú befektetési termékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról

² 2014. évi XVI. törvény a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyéb pénzügyi tárgyú törvények módosításáról 103. § (2) bekezdés

Ennek fényében született meg a lakossági befektetési csomagtermékekkel kapcsolatos kiemelt információkat tartalmazó dokumentumokról szóló PRIIPs rendelet, amely 2018. január 1-től hatályos. Elsődleges célja a biztosítók és alapkezelők, valamint ezek összetett termékei (pl. strukturált befektetési alapok és befektetési egységekhez kötött unit-linked életbiztosítások) iránti lakossági bizalom növelése, továbbá az informált befektetési döntéshozatal elősegítése, más, hasonló termékekkel való könnyű összevethetőség biztosítása révén.

A vonatkozó szabályok kiterjednek a strukturált lakossági értékpapírokra, a strukturált betétekre és a strukturált biztosítási termékekre (PRIIP-ekre) köztük elsősorban a befektetési alapokra, a befektetési alapú biztosításokra.

Szabályozói események

A PRIIPs rendelet szerinti KID-ek készítése a zártvégű befektetési alapokra már 2018. január 1-jétől kötelező. Egy következő lépésként a rendelet alkalmazása eredetileg már korábban kötelező lett volna a UCITS alapkezelőkre, befektetési társaságokra (UCITS alapokra) és az ilyen termékek tanácsadóira, de a tőkepiaci szereplők megfelelési nehézségeire tekintettel a rendelet többszöri módosításával kiterjesztették a mentesség időbeli hatályát ezen termékekre, ideértve a UCITS típusú KIID-et alkalmazó alternatív alapokat is. A legutóbbi, 2022. március 17-én elfogadott és 2022. június 24-én közzétett [\(EU\) 2022/975](#) felhatalmazáson alapuló rendelet mind a PRIIPs KID rendeletet (az [\(EU\) 2017/653](#) felhatalmazáson alapuló rendeletét), mind pedig az azt követő [\(EU\) 2021/2268](#) felhatalmazáson alapuló rendeletet („RTS”) módosította, elhalasztva az alkalmazási időpontot és meghosszabbította a PRIIPs KID felhatalmazáson alapuló rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerinti átmeneti rendelkezéseket. Ezen rendelkezések lehetővé teszik a UCITS alapkezelőknek, befektetési társaságoknak és a UCITS befektetési jegyeire vonatkozó tanácsadást végző vagy azokat értékesítő számára főszabályként előírt KID alkalmazása helyett a szűkebb KIID alkalmazását.

A módosításnak köszönhetően, többek között a KID-ek bemutatásával és tartalmával kapcsolatban - beleértve a kockázatok, hozamok és költségek kalkulációs módszertanait és azok bemutatását - is változás történt. A módosító rendelet 2022. január 9-én lépett hatályba, az új követelményeket eredetileg 2022. július 1-től kellett volna alkalmazni.

Ezen szabályozói események újabb és újabb lendületet adtak a KID alkalmazására vonatkozó mentességnek, mely átmeneti időszak így 2022. december 31-ig tartott. Ezt a határidőt már nem halasztotta tovább a jogalkotó: az európai tőkepiaci szereplőknek 2023. január 1-jével immár gondoskodniuk kellett a megfelelésről. Ettől az időponttól kezdve minden PRIIPs rendelet hatálya alá tartozó intézmény kötelezett a KID alkalmazására. E bekezdésben foglaltak alkalmazását Magyarországon azonban némiképp árnyalja az [Kbftv.](#) módosítása, amely szintén 2023. január 1-én lépett hatályba, erről lentebb írunk.

KID elvárások

A KID egy értékesítést megelőző tájékoztató dokumentum, amelynek célja a lakossági befektetők védelme azáltal, hogy biztosítja számukra a megalapozott befektetési döntés meghozatalához szükséges információkat. A KID kialakítása szigorúan előírt és szabványosított, adott esetben nemcsak formátumban, megjelenésben, de szöveg-szinten is egységesített, így a lakossági befektetők könnyen összehasonlíthatják a termékeket.

A PRIIPs KID felhatalmazáson alapuló rendelet I. melléklete meghatározza a KID mintadokumentumát. A KID legfeljebb három oldalból állhat és egyértelmű tájékoztatást kell tartalmaznia a termékről, amely információk alapján a befektető megalapozott befektetési döntést hozhat.

A KID a következő információkat kell tartalmazza:

- a termék neve és előállítójának megjelölése, a PRIIP típusa, annak befektetési célkitűzései;
- azon befektetők típusai, akiknek a pénzügyi terméket szánják;
- a pénzügyi termék kockázat/nyereség profilja, amelybe beletartozik az összesített kockázati mutató, a befektetett tőkén elszenvedhető maximális veszteség, valamint a termék teljesítményével kapcsolatos megfelelő forgatókönyvek sablonjai és leírásai;
- információ a biztosítékról, a fedezett és nem fedezett kockázatokról (ha a PRIIP kibocsátója fizetéképtelen);
- a költségek időbeli alakulása és összetétele (a pénzügyi termékbe történő befektetés költségei a befektetőt terhelik);
- az ajánlott tartási időszak és tájékoztatás a befektetés kivonásáról, valamint az alkalmazandó díjak/ esetleges büntetések;

- g. tájékoztatás arról, hogy a befektető hogyan és kinél tehet panaszt a termékkel vagy a termék előállítójának, a termékkel kapcsolatos tanácsadást nyújtó személynek vagy a terméket értékesítő személynek a magatartásával kapcsolatban;
- h. összetettségre utaló figyelmeztetés a nehezen érthető befektetési termékek esetén a következő formában: „*Ön olyan terméket készül megvenni, amely összetett és megértése nehéz lehet.*”

Megfelelési kihívások

A PRIIPs rendelet hatálya alá eső szolgáltatóknak elsősorban a teljesítmény-forgatókönyvek és a költségek bemutatása jelenti a kihívást, hiszen az ezekre kialakított számítási módszereiket frissíteni kell. A teljesítmény-forgatókönyvek bemutatásának alapjául szolgáló módszertant azért volt szükséges kiigazítani, hogy ne olyan módszeren alapuljon, amely a megfigyelt hozamot növelő forgatókönyvet eredményez, továbbá lényeges, hogy ezen forgatókönyvek hosszabb időszak során megfigyelt hozamokon alapuljanak, így a pozitív és a negatív időszakokat is tükrözve minimalizálják a prociklikus kimeneteleket.

A költségek bemutatása kapcsán elsősorban a teljes költség tekintetében lényeges biztosítani az összehasonlíthatóságot, mely érdekében az összesített költségmutatók jelentésének a pontosítása volt szükséges. Differenciáltabb megközelítésre volt szükség például a piaci mozgások nagyobb statisztikai bizonyossággal való kiküszöböléséhez olyan PRIIP-ek esetén, amelyek nem generálnak elegendő ügyletet.

Gyakorlati hatások

A KID alkalmazására vonatkozó mentesség meghosszabbítása lehetőséget adott a korábbi KIID alkalmazóknak arra, hogy megfelelően előkészítsék a KID-re való átállást. Rajtuk kívül a KID-re vonatkozó egyes előírások változása azon termék-előállítókra is feladatot rótt, amelyek korábban is kötelezettek voltak KID készítésére, hiszen nekik is megváltozott módszertannal kellett a számításokat elvégezni. A meghosszabbított határidőre szüksége is volt az alapkezelési ágazatnak, mert az új PRIIPs RTS követelményrendszere – ahogy fentebb írtuk –, magában foglalja a teljesítmény-forgatókönyvek módosított módszertanát, a tranzakciós költségek bemutatásának módosítását és egyéb módosításokat is. Akik az implementációt

e módosítás hatására kezdték, azok számára ez jelentős módszertani, fejlesztési feladatot jelenthetett.

A szabályozás módosítása a PRIIPs rendelet a vállalati kötvényekre vonatkozó hatályának pontosítását is célozta: egyértelművé téve, hogy ezen termékek egyes közös tulajdonságaik alapján nem válnak PRIIP-pé.

Hazai csavar

A magyar tőkepiacon a PRIIPS módosítás alóli mentességet elsősorban a nyíltvégű befektetési alapok élvezhették, amelyek a rendelet szerint 2022. december 31-ig alkalmazhatták a rövidebb terjedelmű KIID dokumentumot.

A Kbtv. 103.§-ában írta elő eddig is, hogy a nyíltvégű befektetési alapok KIID-et kötelesek előállítani attól függetlenül, hogy nem minősülnek UCITS-nak. A Kbtv. 2023. január 1-jétől hatályba lépő módosításával viszont könnyítést hozott, a hatálya alá tartozó intézményekre vonatkozóan azt rögzítve hogy amennyiben azon alapoknál, ahol eddig KIID került alkalmazásra (uniós és hazai nyíltvégű befektetési alapok), amennyiben a KIID információtartalma megfelel a PRIIPs rendelet KID-re vonatkozó követelményeinek, úgy nem kötelesek KID-re cserélni azokat. Ezzel küszöbölte ki a jogalkotó azt, hogy a kibocsátó adott termék KID dokumentummal és KIID-del is rendelkezzen, viszont ennek elengedhetetlen feltétele, hogy a KIID minden olyan információt tartalmazzon, amelyet a KID is, vagyis a szabályozás változásának hatása tartalmi és nem formai. A jogalkotó egyben épít arra, hogy a KID bővebb és alaposabb terjedelmű, tehát feleslegessé teszi a szűkebb adattartalmú KIID egyidejű meglétét ugyanazon termékre vonatkozóan. Röviden, a formátum megőrzésére a Kbtv. rendelkezései alapján adott a lehetőség, amennyiben tartalmi megfeleltetés történik a KID-re vonatkozó információ-élvárásokkal.

Túl az implementáción

A magyar befektetési alap és biztosítói szektor az implementáció első fázisán túl van, a módosításokat alapvetően határidőre elvégezték. Ugyanakkor az implementáció sikerességét és egyes hazai értelmezési kérdéseket - melyekre az implementációs fázisban nem mindenhol vagy egyáltalán nem született minden piaci szereplő számára megnyugtató válasz -, érdemes akár utólag is validáltatni. Ilyen lehet pl. a magyar állampapírok hitelkockázati besorolásának értelmezése vagy a költségszámítások módszertana. Tehát a munka első fázisa zajlott csak le, a javítások,

finomhangolások java – még az első felügyeleti ellenőrzést megelőzően – csak most kezdődik, ami természetes, de elengedhetetlen velejárója az ilyen nagy erőforrásokat igénylő, komplex implementációs folyamatoknak.

PRIPs szabályozással kapcsolatos szolgáltatásaink

A PRIIP-ek összehasonlítását elősegítő, tömör, a megértést megkönnyítő nyelv használatával készült dokumentumok készítési és publikálási folyamatainak összehangolása fontos feladat, ideértve a granualitás egységesítését, frissítés gyakoriságának egységesítését, rendkívüli frissítés szükségességének és folyamatának megállapítását, KID szerinti költségmeghatározás harmonizációját és az ex-ante költségkalkulációs folyamatokkal történő egységesítését is. Munkánk során segítjük ügyfeleinket a KID-ek minél hatékonyabb és pontosabb elkészítésében és az új szabályoknak való megfelelésben. A KPMG pénzügyi kockázatkezelési és szabályozási csapata a KID készítésének teljes folyamatát támogatni tudja, értelmezési kérdésekben nemzetközi hálózatán keresztül képes koordináltan kapcsolatba lépni az ESMA-val vagy a helyi felügyeletekkel.

A hírlevél készítésben részt vett: Glózer-Say Viktória, Kiss Viktor.

Témához kapcsolódó blogposztunk: [2023-ban felügyeleti fókuszban a befektetési termékek értékesítési gyakorlata](#)

Kapcsolat:

Rakó Ágnes
Partner

M: +36 70 370 1792
E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter
Associate Partner

M: +36 70 370 1739
E: peter.szalai@kpmg.hu

Wieder Gergő
Igazgató

M: +36 70 333 1471
E: gergo.wieder@kpmg.hu

Soltész József
Senior Menedzser

M: +36 70 370 1766
E: jozsef.soltesz@kpmg.hu

Glózer-Say Viktória
Menedzser

M: +36 70 978 7031
E: viktorina.glozer-say@kpmg.hu

[KPMG.hu](https://www.kpmg.hu)

A jelen dokumentumban ismertetett szolgáltatások közül néhány vagy mindegyik lehet, hogy nem engedélyezett a KPMG könyvvizsgálattal érintett ügyfelei, valamint azok leányvállalatai vagy kapcsolt társaságai esetében.

A jelen dokumentumban lévő információk általános jellegűek, és nem vonatkoznak egyetlen konkrét személy vagy társaság körülményeire sem. Bár törekszünk arra, hogy pontos és időszerű információkat adjunk, nem lehet garancia arra, hogy ezek az információk pontosak abban az időpontban, amikor megkapják azokat vagy arra, hogy pontosak maradnak a jövőben. Az ilyen információk alapján senkinek sem szabad intézkedéseket hozni megfelelő szakmai tanácsadás nélkül az adott helyzet alapos felmérését követően.

© 2023 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a KPMG International Limited („KPMG International”) angol „private company limited by guarantee” társasághoz kapcsolódó független tagtársaságokból álló KPMG globális szervezet tagtársasága. Minden jog fenntartva.

A KPMG név és logó a KPMG globális szervezet független tagtársaságai által licenc alapján használt védjegyek.